

uenige med Finanzministeren, og saa skal det gjælde for uomtvisteligt, at det er Finanzministeren, der dog i Grunden har havt Ret, og at Domstolene have havt Uret. Det ærede Medlem gif videre endnu. Han sagde, at vi havde her i Folkethinget, i den lovgivende Forsamling, Alle været enige om, at Domstolenes Afgjørelse ikke stemmede med Grundtanken i de Love, som vi havde givet. Derimod nedlægger jeg en bestemt Indsigelse. Der er ikke paa nogen Raade givet noget som helst Botum, som kunde give dette tilkjende, og der har ikke existeret nogen som helst Enighed derom; thi, mine Herrer, de allerfleste af de Spørgsmaal have de $\frac{1}{10}$ af os ikke sat sig ind i. Der er forefaldet eet Tilfælde, hvor der i den lovgivende Magt var en stor Misforståelse med den Afgjørelse, hvortil Domstolene vare komne, men vel at mærke, en Misforståelse med Afgjørelsen i Realiteten. Det var en Dom, som ikke angik Opgjørelsen af en Rønning, men det var en Sag, som angik en Pensionsberettigelse, og hvor Domstolene havde kjendt, at den paakaldte Paragraph i Pensionsloven gav den Paagjældende Ret til, da der ikke kunde bevises Mistligheder om ham, at faae den almindelige Pension. Det syntes vi ikke om; men Ingen af os kunde sige, at det ikke var en Afgjørelse, som stemmede med Pensionsloven. Den Afgjørelse af Domstolene, hvortil jeg her sigter, indeholdt for os en Advarsel om for det Første at faae foretaget en Forandring i de Lovbestemmelser, som vi ikke billigede, og for det Andet at være varsomme med de Love, som vi skrive, saaledes at vor Mening kommer tydelig og klar frem; ligesom vi f. Ex. forlange af Finanzministeren, at hans § 4 ikke blot skal indeholde en sund og rigtig Tanke, men ogsaa ikklæde den et sundt og rigtigt Udtryk, saaledes maae ogsaa vi sørge for, at vore funde og rigtige Tanker faae et klart og utvetydigt Udtryk i vore Love. Dermed har der været Misforståelse i den lovgivende Magt, at der ved Domstolenes Kjendelse var fremkommet et Resultat, som vi ikke vilde have truffet saaledes, dersom Sagen havde henligget under os. Men, mine Herrer, vi kunne ikke begaae en større Feil end der, hvor vi søle Misforståelse med Domstolenes Afgjørelse af

en eller anden Sag, at sige, at for Fremtiden skulle Domstolene ikke have med de Sager at gjøre. Vi have i en tidligere Samling gjort et meget stort og betydningsfuldt Skridt ind paa en Bane, som efter min inderligste Overbeviisning er vigtig og farlig — jeg gjen tager det: efter min inderligste Overbeviisning og ikke af nogen som helst anden Grund paa Jorden, thi jeg er saa fri for personlig Interesse i hiint Spørgsmaal som i det Spørgsmaal, jeg nu skal omtale. Dengang Sagen forelaa om Demarcationsindskrænkningen, og da der blev reist Tvivl om, hvorvidt Lovens Bud paalagde Grundene visse Indskrænkninger udover det Tidspunkt, da Fæstningsværterne hævdedes, nægtede Folkethinget de vedkommende Private Udgang til at søge dette Spørgsmaal afgjort ved Domstolene. Her var igjen et Forhold, hvor man meente, at der maasker kunde blive tillagt Noget en Ret, som man ikke syntes om, og saa slog man en Bom for de Privates Ret til at søge Domstolenes Beskyttelse og sagde med et Magtsprog: saaledes skal det være. Det kan gaae een og to Gange, det kan gaae ti, ja tyve Gange; men der vil komme et Tidspunkt, da man omsider seer, at det er en urigtig Vej, og at den lovgivende Magt tjener sig selv bedst ved at staae nøie paa Grændserne af sin Myndighed og forlange det Samme af de øvrige Statsmagter. Man skal til det Yderste hævde sin Ret indenfor de Grændser, som en naturlig og sund Betragtning af Statslivet tilfiger er det Rette, men man skal ikke gaae ud over dem, thi er man først engang kommen ud over dem, kommer man ogsaa let til Skridt for Skridt at gjøre Indgreb i de Privates Rettigheder paa en saadan Maade, at man derved løsner hele Samfundstilstanden og gjør stor Skade. Det Spørgsmaal, her ligger for, vil ikke kunne faae en stor eller vidt indgribende Indflydelse; det er klart, at det i og for sig ikke vil gjøre Synderligt fra eller til. Ikke dog, som om man var berettiget til at sige: „Ingen behøver at søge Embeder, naar han ikke vil underkaste sig denne Regel“; thi det er ikke Sagen. Vi kunne ikke gjøre det til Maalestof for vor Afgjørelse, hvad man kan byde Folk, der ere nødte til at søge Embede,